

KÖZSEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetési pénzek és reclamációk a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Szerkesztőségi iroda: uri-utca 9 sz.

(Szerkesztővel értekezhetni d. e. 8-9 és d. u. 1-2-ig.)

Kiadói iroda: Városkör 81. sz. a nyomdában.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlőanyagok a szerkesztőséghez intézendők; mindenkor csomagban és legkésőbb 10 óráig.

Megjelenik minden vasárnapon.

Hirdetések jutányos díron vétetnek fel.

Élj az idővel!

A költő így figyelmeztet erre bennünket: „Szedj illatos rózsákat míg tart a szép nyár, Használd föl az órákat, az idő eljár”. És a költőnek ez arany szavaiban nagy igazság rejlik.

Az évek szakai, hónapjai, ezeknek órái s az órák percei s másodpercei vannak s így az élet a pillanatnyi időrészekből egymásutánjából áll. Mindenki csak annyit él és élhet amennyi pillanatot megragadott s a maga javára felhasználhatott. Miből nyilvánvalólag következik, hogy lehetőleg minél több percét a napnak hasznos, üdvös foglalkozással kell az embernek eltöltenie.

Sok sok embernek fölösleges ezen tanácsot osztogatni, mert ugyis minden istenáldott napon kora reggeltől késő estig munkában fáradozik a mások hasznára csekély bérfizetésért; tehát ugyancsak felhasználja az időt anélkül, hogy abból neki különösebb haszna volna mint a véres verejtéken keresett száraz kenyér, amit meg kell osztani a családapának a családtagokkal, mint Jézus megosztotta utolsó étkezésükkor a kenyeret az apostolokkal! Bizony sok igazság is rejlik az ily emberek keserű kifakadásaiban; vigaszukra alig hozhatni föl egyebet, mint azt, hogy miután a társadalmi rendszer ma ilyen, az ő sorsuk meg az alárendeltségi viszony által állapittatik meg, — helyzetükbe bele kell nyugodniok annál inkább, mert ez által legalább is a bérszolgáltatás mellett megélhetésük van biztosítva, mert az állam mint

testület bizony nem törődik azzal, meg van-e minden embernek a betevő falatja vagy sem?!

Sokkalta több azoknak a száma akik nem dolgoznak soha semmit sem a maguk, sem a társadalom vagy a haza javára; hanem élnek mint méhek közt a herék a készből, a többi munkálkodásának eredményeiből! Ezek egy része ma törvényes joggal azt mondhatja: nekem senki se parancsol, ura vagyok akaratomnak s úgy és ott költöm a pénzemem s vagyonomat ahogyan és ahol épen kedvem tartja! S igazuk is van, mert a mostani társadalmi rendszerben és jogviszonyok szerint a sajátjával, tulajdonával, — akár örökölte, akár szerezte, — mindenki szabadon rendelkezhetik és ma hacsak a családtagok nem kérnek gondnokságot és zár alá helyezést a pazarló ellen, — nincsen mód megakadályozni sőt beleszólni se abba, hogy valamely uraság minden dominiumait az utolsó garasig el ne prédálja, ha ez neki tetszik s a pénzszórás szenvedélye.

Találhatók számosan a nem dolgozó herék között azonban olyanok is, akiknek csak igen kevés jövedelmük s vagyonuk van, meg olyanok is, kiknek meg egyáltalán semmijök sincsen. Amazok emilyenekké válva együttesen élőködnek előbb jó barátai vagy rokonaik nyakán, majd a községek s a társadalom által tartatják magukat. Itt természetesen nem a munkatehetetlen betegeket, öregeket értem, hanem a munkabírákat, a dologkerülő mihasznákat.

Társadalmi viszonyaink közt, amint a tények mutatják, kézzelfoghatólag rámutathatunk, vannak oly hivatalok, állások, alkalmaztatások, melyek

csak azért szerveztettek, hogy egyesek alig szám-bavehető ténykedésért, — alig valami csekélyke munkáért, melyet fáradságnak se mondhatni, annál kevésbé megerőltető fáradságnak, — urasági életmódot biztosító nagy fizetéseket kapjanak.

És midőn a társadalom mostohái ily tényeket, állapotokat látnak, ezeket önsorsukkal s a velök szemben tapasztalt elbánással összehasonlítgatják: szörnyen méltatlankodnak, igazságtalanságnak tekintik és ki kelnek még az Isten ellen is, mondván, hogy ha maga az Isten is — ki mindeneket lát és tud — igazságos volna, vagy egyáltalán léteznék ilyesmiiket el nem tűrhetne. Feledik e szerencsétlen elkeseredett elemek, hogy hiszen a mi társadalmi rendszerünket nem az Isten teremtette meg, hanem emberi intézmény az, mely természetesen mint az ember bizony csak gyarló. És bár ezen intézményen már rég óta sok javítgatni, átalakítani való lenne, — annak nem csupán keresztül vitele, hanem még az elhatározása is rettenetesen sok akadályba, nehézségbe ütközik és csak szótöbbséggel volna ki-mondható.

Imádság itt ép úgy nem használ mint nem árt a káromkodás; mert különben ily hosszú évszázadok lefolyása után más alakulásoknak kellett volna történniök! A jelen rendszer olyan erős mint a kínai fal, melyet az idők zivatarjai nem letörmelékelnék s alámosnak, hanem mind erősebb sziklává izmosítanak, amiről viszapattognak az ujítási kívánalmak Uchatius bombái és Manlicher-golyózáporai.

TÁRCZA.

CSAK EGY HÉTIG...

— A „Közseg és Vidéke” eredeti tárczája. —

Csak egy hétig lehetnék is
Menyországban generális;
A legelső virradóra
Fuvatnék már riadóra!

S ha nem volna más ellenség,
Poklokkal is elkezdének,
Segítségül hívnam mindjárt
Az égbe a magyar huszárt!

S ha már egyszer berobogna
Az a szép had menyországba,
S hogy engem is bámuljanak,
Beáltanék közhuszárnak!!!

Patonay Sándor.

A SZIV, MELY ÉRTED....

— A „Közseg és Vidéke” eredeti tárczája. —

A sziv, mely érted hön lángol és dobog,
Előtted lányka játéktárgy talán? —
A sziv, mely érez, és folyton vérezik,
Sebére mérget érdemel csupán?

Ha mérget nyújtasz e sebre drága lény,
Ha hű szerelmem elfeledted is:
Oh légy irgalmas, — s csak olyan mérget adj,
A mely azonnal és bizton sirba visz.

Hisz már az élet nem énnekem való,
Kinek szeretni többé nem szabad...
... Pihenni jobb lesz, örökre csendesen,
Bubánat nélkül — majd a föld alatt!

Sárváry Károly.

Feodora.

— A „Közseg és Vidéke” eredeti tárczája. —

Elbeszélés. Irta: Mészlivecz A.

A muzsik* egyet csapatot ostorával a lovak közé, s tovább iddoggálta a vutkyt. A szánkó három ló által huzva, repült a hólepte sivatagon. Unalmas táj ez a pusztaság, a szem csak egy fehér síkságot lát maga előtt. Balról nagy erdőségek tüneznének elő, s némelykor egy messze hangzó ordítás hallatszik onnan, melyre a lovak még gyorsabban száguldoznak tova. A nap mintha szégyenlenséget letekinteni a földre, úgy bujkál a felhők között, s lenyugodni készül. Mindjárt itt lesz az est.

Bent a szánkóban, nagy prémes bundába takart emberi alak ült. Arca, a felhuzott gallértól nem látszott, és lábai egy medvebőr alá voltak dugva, tehát teljes lehetetlenség volt felismerni, micsoda nemhez tartozik.

— Hallod-e te paraszt! — kiált egyszerre az utazó egyén csengő női hangon.

— Mi tetszik nagyságos asszonyom? — kérde ez egykedvűen letéve a pálinkás palaczkot.

— Nem támadnak-e meg bennünket a farkasok? — szolt a nő tovább és a bunda belsejéből előtűnt egy ragyogó szépség. Közép magasságu homloka fölött dús gesztenyeszínű haj pompázik, mely egy utazó sapka alá van gyurva. Egy kissé felfelé álló orra egész pajkos kinézést kölcsönöz arcának. Beszéd közben, két gyöngy-hez hasonló fogsor tűnik elő. Hát még a szemei! Egyszer oly fénytelen mintha nem is élne, másik pillanatban észvesztő fénysugarak lövelnek elő, s megint oly megvető, gúnyos nézés hogy föld alá szeretne az bujni, kire rácéloznak.

— Biz' az könnyen megtörténhetik — felelt a muzsik fülét kotortva.

Az asszony megint b-takarja magát bundájába, és szenderegni látszik. A szánkóba befogott lovak különös nyugtalanságot mutatnak. Sörényük felborzad, orrlyukjaikon erősen lövel a pára, s minden biztatás nélkül kettőzött gyorsasággal viszik a szánkót előre. A paraszt minden szenteket megdicsérve üléséről felemelkedik és körültekint. Hátuk mögött, egy egy versznyi messzeségben, valami sebesen közeledik a szánkóhoz.

— Hm, mindjárt itt lesznek a gazok, — dörmög ostorját suhogtatva. — Nagyságos asszonyom, nagyságos asszonyom!

— Nos mit kiabálsz számár? — szolt az asszony felkelve.

— Itt vannak a farkasok! — felelt ez hátramatatva.

— Hányan lehetnek? — kérde a nő odatekintve.

— Öten vagy hatan! —

— Csak?

— Éppen elegenden arra, hogy pompás lakomát csapjanak belőlünk.

— Meghiszem, a hercegi hús inyencz étel lehet — mormog az asszony fogai közt. Bundáját egészen leveti és öve melül kihuz egy forgó pisztolyt.

De azért mint minden emberi intézmény, előbb utóbb a mostani társadalmi rendszer is végét fogja érni, elpusztul. Ki mondhatná meg hogyan? mikor? Akárhányszor hallhattuk, olvashattuk, hogy egész hegyeket elnyelt a föld mélye, úgy eltűntek vala, mintha soha sem léteztek volna előbb! A sziklák szétrepesztésére, alagutak készítésére hatalmas eszköz a lőpor és a dinamit . . .

Ez a remény táplálja a mai nemzedékeket, hogy legalább a késő unokák között a méltányosság és igasságosság fognak uralkodni és a Nemezis sújtani fogja maradékaikban az ősöknek bűneit, gazságait, törvényes színezetű jogbitorlásait, vallásos mezű istentelenségeit, az erkölcsösség zománczával fődött fajtalanokodásait . . .

Fel kell használni az időt a magunk előnyére hasznára, mert másképp nemcsak hogy nem boldogulhatunk a mai világban, hanem meg sem is élhetünk; az éhesebb ügyesebbek elkapkodják előlünk a — kőzokat melyeket a hatalom és a pénzarisztokrácia dobálgat ki koronként a mozgolódó s morgoló néptömegek közé hogy egymás közt marakodva nekik békét hagyjanak.

Mindenkinek szent kötelessége az emberiség földi boldogsága elérésének közérdekéből jóra való tevékenységre idejét fölhasználni s vagy az építéshez vagy a rontáshoz hozzájárulni, de nem hanyárlni. Él az idővel!

Jegyzőkönyv

Chernelházi **CERNEL KÁLMÁN** Ő Nagysága elnöklete alatt „A községi kath. gymnásium segélyezőegyesület” végleges megalakulása ügyében 1889. május 12-én tartott alakuló közgyűlésről.

Elnök Ő Nagysága a segítségre szorulókat iránt melegen érző szívből fakadt hangokon tisztelettel üdvözlően az emberbaráti szeretet s jótékonyág egybegyűlt képviselőit, köszönetet mond az egyesület érdekében eddig nyilvánított érdeklődésért és támogatásért. Ezután röviden kifejtve, hogy az eddigiekből azon édes megnyugvást szerezhettük s a reményt, hogy egyesületünk jövője hábar talán nem is fényes, mindenesetre megnyugtató: felkéri a gymnas. igazgatóját jelentése megtételére.

Főtisztelendő **Krotter Miksa** igazgató ur erre a következőket adja elé:

Immár 3 éve lesz, hogy elődje lelkes felszólítására mozgalom indult meg e városban a jó magaviseletű, tehetséges és szorgalmas szegény tanulókat segélyezésére ügyében. A felszólítás nem hangzott el hiában; visszhangra talált az a felebarát iránti szeretettől áthatott keblekben, s rögtön megtörténtek a kellő intézkedések és munkálatok a tervezett egyesület létesítésére. Ezen előzetes szervezkedés eredménye azok az alapszabályok, melyeket u. a. évben, novemb. 21-én tartott közgyűlés elfogadott s felsőbb helyen való megerősítés végett a gymnás. igazgató, illetőleg e város polgármestere és az

alispán utján a ministeriumhoz fölterjesztettek. A fölterjesztés 1887. július havában történt a belügyministerhez, aki azt a V. és közoktatásügyi ministernek átküldte azon megállapodás alapján, mely e két minister között létrejött, s mely szerint a tanintézetek érdekeit közvetlenül előmozdító egyesületek alapszabályait a jövőbeni jóváhagyás végett nem a belügyministerhez, hanem a vall. s közokt. ministerhez kell fölterjeszteni.

Annak oka — folytatja az igazgató, — hogy ez időtől fogva hosszabb szünet állott be egyesületünk valószínűsítéséhez vezető uton, a következő:

a.) hogy a v. és közokt. minis. az alapszabályokat azon alakban, mint fölterjesztették, nem hagyta helybe, hanem elrendelte azok módosítását s az eszközölt módosítások után a kiszabott alakú eljárások mellett újból való fölterjesztését;

b.) az igazgatóságban történt személyváltozás. Ezek után a szónokló igazgató kifejté, hogy, hábar örülni tud az örvendőzökkel és sirni a sirókkal; hábar osztozik is embertársai fájdalomában, s bárhogy szerette volna is enyhíteni a bajt, melynek könnyebbítése a deák-segélyező-egyesület célja; előtte, a viszonyok és körülményeket nem ismerő idegen előtt, más feladatok voltak, melyeket elodázni nem lehetett, nem volt szabad. Így történt, hogy midőn 1887. okt. havában az alapszabályok visszaérkeztek azzal a meghagyással, hogy rajtok némi módosítás történjék, nem vette rögtön kezébe az ügy fonálát, hanem halasztotta 1888. márczius haváig, amidőn többszörös felszólítás után megkérte az ideigl. választmány n. é. elnökét, hogy a választmányt a kívánt módosítások eszközzése végett összehívni kegyeskedjék.

E módosításokat a választmány az 1886. nov. 21. közgyűléstől nyert felhatalmazásánál fogva megtevéen, az így módosított alapszabályokat a győri tanker. főigazgatóság utján a vall. és közokt. ministerhez jóváhagyás végett föl is terjesztette.

A ministeriumtól kivánt módosítás igen csekély volt; meg kellett toldani a 29. §-c.) pontját néhány szóval s egy új pontot, a 28. §-t kellett fölvenni, mely azt a záradékot foglalja magában, mely mellett minden egyesület alapszabályainak jóváhagyása történni szokott. — A módosított alapszabályokat 1888. május 18-án hagyta jóvá a v. k. m. 19.561 sz. a. kelt rendeletével.

Azóta ismét elmúlt egy év, amely hosszú idővel, ha nipes arányban az, ami ez egyesület érdekében történt, szónokló igazgató magára vállalja a felelősséget és egyuttal engedelmet kér a közgyűlésről, hogy leplezetlenül újra elmondhassa azt, amit annak idején a választmány előtt már elmondott. A szónok eszmemenete a következő: Napról-napra nagyobb azok száma, kik részint saját könnyelműségök, részint a körülmények mostoha alakulása miatt, tehát saját hibájokon kívül oly állapotba jutnak, hogy embertársaik könyörödmányára szorultak; e tekintetben alig van különbség ország és ország között. Weninger, a híres amerikai missionarius igen szépnek fest egy vidéket Amerikában s földi paradicsomnak nevezi azt, de megjegyzi, hogy ott is elkel a „Salve Regina” imádság, mert ott is van azért lacymarum vallás — siralom völgye. A nyomorító jajveszéklik kiáltása mellett folyton hallatszik a különféle hazafias és cultur-czélokra kéregetők esdő szözata. És különös, ugyszólván mindig azok gyakorolják a felebaráti szeretet szép erényét, és épen mert ismeretesekek ezen omlalról, mindig hozzájuk fordulnak, míg másokat, akik talán könnyebben gyakorolhatnák azt, nem keresnek föl. Amit általában mindenütt tapasztalunk u. azon eset van itt is. Épen ezért felve és némi vonakodással vette mindig ez ügyet kezébe, mert nem tartotta méltányosnak első tekintetre azok áldozat-készességét zaklatni, akik ugyis a kimerültség gyakorolják azt. És hogy nem hagyott fel az eszmével és nem tette az irattárba a küldött alapszabályokat, oka:

A tör hegye már megsebezte az orrát, s ez ordít . . . az asszony tovább tolja fogaival a kést . . . még egészen markolatig nem hatol . . . mindig csak szoritja . . . hah a hercegnő ajkai már megérintik a fenevad orrát, s onnan néhány véresepp ráragad . . .

Ennek a szép teremtesnek a sok imádója közül, hány nem fogadna el tőle ilyen ölelést? . . .

D. herceg nyugtalanul járkált a dolgozó szobájában.

— Mit gondolsz Iván eddig már itt lehetne?

— Ha nem jött valami közbe, akkor igen — felelt a kérdezett mély hangon.

— A hátam is borsószik — folytatá a herceg tovább — ha rá gondolok, milyen veszély érheti Feodort. Az idén nagyon garázdálkodnak a farkasok. Még sem volt jó hogy elhagytam menni. De nem is tehettem másképen. A szent-pétervári rendőrfőnök egész sereg titkos ügynökökkel vesz engem körül, kik lépten nyomon kísérnek. Az iratokat nem dughattam itt biztos helyre, mert ezek a kopók mindent kiszimatolnak. S ha esetleg rájöttek volna, akkor négy száz ember élete biztosítva lenne Szibéria földjén. Tehát Feodora vállalkozott reá, hogy a kompromitáló leveleket átviszi Vielniskynak. Nömrre nem gyanakodnak, mert ő a csár rokona.

— Valóban hősi elszántság egy nőtől, hogy ilyen időben utra kel, minden kíséret nélkül — szólt Iván az asztalra könyökölve.

— Két éve annak — szólt a herceg mintha magához beszélne — hogy tagja lettem a titkos társulatnak. S azóta vége van családi boldogságomnak. Min dig talpon vagyok, minden emberben kémet látok, s minden pillanatban szökre készülök. De mindezt szívesen eltűnök, mert a hazámnak szolgálak vele. Csak egytől félek, és pedig az hogy nőm is belekeveredik dolgaimba, s azt nem bírnám túlélni ha ő is fogságba

1.) Azon szíves készség, melyet a m. t. választmány részéről minden alkalommal tapasztalt. A n. é. elnök ur és a választmány m. t. tagjainak bátoritása és biztatása erőt adott neki és olvadásra készítette hideg pessimismusát.

2.) Magyarországnak 179 középiskolája van; ezek között alig van 10, melynek ninesen valamely segítő alapja, egyesülete; nem is akarja említeni a protestans intézeteket, melyeknél oly tápláló intézetek vannak, ahol havi 3—4 frtért teljes ellátásban részesülnek nemcsak a szegényebb sorsuak, hanem a vagyonosabbak is. Szónokló igazgató nem hiszi, hogy azokban a városokban a nagyon felosztás tekintetében más viszonyok vannak, vagy, hogy ott ninesenek a tehetősebbek a folyamodók részéről ép oly ostromnak kitéve, mint itt.

3.) Igazgató urat biztatta a további kitartásra azon körülmény, hogy máris volt a gymnasiumnak némi (mintegy 1000 frt.) alapja a segélyezésre, amint az alábbi kimutatásból láthatjuk.

4.) Végül, amit legelőször kellett volna mondania, kitartásra bátorította Ő Méltóságának, fdő **Hidasz Kornél** megyés püspök urnak levele, amelyben kinyilvánítja Ő Méltósága, hogy a védői tisztet szívesen elfogadja (éljenzés), az egyesület céljaira 100 frtot küld s annak áldásos működésére főpásztori áldását. A közgyűlés óhajával találkozik az igazgató ur azon indítványa, hogy Ő Méltóságának e en előzékeny főpásztori kegyességét jegyzőkönyvileg megköszönjék.

Eenyi biztató körülményből új bátorságot merített az előadó igazgató ur és kikérte ismét azok tanácsát a további teendőkre, akiknek gyámolítása nélkül sohasem jutott volna a 3 évtől fogva vajudó ügy a valóulás stadiumába. Az ideigl. választmány ismét összeült és egy „Felhívás” közrebecsátását harározta el. Ez történt 1889. januárius 27-én. A felhívásnak nem remélt sikere lett. — Az alapító tagok száma az 1886. nov. ülésben tett nyilatkozatok és aláírások alapján volt 8, a rendes tagoké 18. A felhívás utján az alapító tagok száma eddigelé 31, a rendes tagoké 66; összesen 97.

A felhívás előtt volt a gymnasiumnak jótékonyására szánt 4 alapja. 1.) Ege Miklós alapítvány: 533 frt; 2.) Hartmann-alap: 100 frt; 3.) Pius-alap: 50 frt, melyet Witzmann Gyula tett egy jó viseletű tanuló jutalmazására, de ujabban megengedte, hogy a gymnas. segélyező-egyesület alapitőkéhez esatoljuk; 4.) a „Községi Takarékpénztár” alapja: 209 frt, melytől ugy származott, hogy a 3 éven át a gymnas. céljaira nyújtott adományt tőkésítették. — Ez összes a kamatokkal együtt körülbelül 900 frt. — A felhívás következtében mintegy 1000 frt. folyt be az alapító és rendes tagok részéről, amennyiben — amint ez a hírlapban közölt nyugtázásból is ismeretes — a tagok nagy része, bár az egyesület csak a mai közgyűléssel alakult meg véglegesen, már e folyó 1888/89. isk. évre is befizette tagság-díját. Így az egyesület vagyona 1700 frt. készpénzben; vasut-részvényben 200 frt; összesen 1900 frt. Ha pedig a jegyzett, de még be nem fizetett tagság díjakat is vesszük, akkor az egyesület vagyona már most is több mint 2000 frt. A célhoz képest nem sok, de egyelőre alapnak elég, melyre a felebaráti szeretet egy új hajléka épülhet; és ez talán sikerül, mert nines kétség benne, hogy a szeretet azon tüze, mely az egyesületet életre hozta, embriójában melegengette, nem aluszik ki.

Elnök ur Ő Nagysága ezek után kijelenti, hogy az igazgató ur által előadott kimerítő jelentés alapján elérkezettnek látja az időt, hogy kijelentsük, hogy az egyesület véglegesen megalakul; s minthogy ez alkalommal ideigl. elnöki tisztségéről s vele együtt az ideigl. választmány is lemond, kéri a közgyűlést, hogy az új

Folytatás a mellékleten.

kerülne. Pedig egy asszonyt ha már veszélyben forog százszor nehezebb kiszabadítani mint a férfit. Mert okos tanácsokra nem hallgat, csak saját esze után tesz mindent.

Miután már elsötétült, a herceg a szolgát becsengetve parancsot adott a gyertyák felgyújtására. A szolga meggyújtá a csillárt, s most könnyebben szét-nézhetünk a teremben. Egész rideg egyszerűség tűnik elő. A falon csak néhány tengeri esatát ábrázoló kép van elhel ezve, továbbá az Orosz birodalom térképe. A terem közepén lévő ébenfa asztal körül néhány magas támlás szék áll. D. herceg, ki szemben ül barátjával harmincz éves férfi. Simára borotvált arca, a bajuszt kivéve, valóban szépnek mondható. Domboru homlokán máris redők mutatkoznak. Beesett szemében csak néha néha lóbag az élet tüze. Fiatal éveiben, nagy utazásokkal gyarapult a világismerete és műveltsége. Iván egészen ellentétben áll vele. Ragyás arcán csak itt amott mutatkozik egy szál szőr, a haja pedig a szölrözsza minden irányában áll. Szemöldöke ninesen, és szökre apró szemével soha sem mer a vele beszélővel szemközt nézni. És modora? Arról csak annyit mondhatok, hogy olykor azt is megteszi, hogy a legfinomabb társaságban előveszi onnan hazulról elhozott foghagymás birkaszeletét, s jóízűen falatozik, nem törődve a mellette állók orrfintorgatásaival.

— Kedves barátom — szólt Iván a körmeit harapdálva — Feodora miatt ne aggódjál, annak az esze a válla között van. Aztán a bátorságával sok férfival mérkőzhetne. Egy két farkastól nem ijed meg.

— Csakhogy, — viszonzá a herceg — az idén nem egy-kettő, hanem harmincz farkas is rátámad az uta okra.

— Eh, nem kell az ördögöt oly feketére festeni, mert megijednek tőle.

Az ajtó előtt ruhasuhogás támad. Mindketten fel-

A farkasok már csak valami háromszáz lépésnyire lehetnek az uta óktól. Hatan vannak és sorban szökguldoznak a szánkó után. A nő egész közel hagyja az elsőt jönni, s aztán rásüti a pisztolyt. A fenevad irtóztató ordítással elesik. Két társa elmarad, s néhány pillanat múlva csak csontok maradnak a színhelyen. Az asszony rátérdel az ülésre, és kinyújtott kézzel vár, mialatt a lovak a muzsik ostorától és a saját ösztöntől buzditva mint a szölvész repülnek előre. Megint két durranás.

— Ugy látszik, ennek az asszonnak biztos a keze — dörmög a paraszt csodálattal szemlélve a hercegnőt.

A hajsza tovább foly. Már három farkas hever a földön, és a többiek még sem riadnak vissza. Még két lövés s aztán a hercegnő leül, betakarja magát s parancsoló hangon kiált:

— Most aztán hajts! úgy hiszem, az utolsó nem hozza a bőrt utánunk.

De bizony csalatkozott a szép asszony. A hatodik fenevad megállt, néhány pillanatig rábámult mozdulatlan társaira, s aztán látva, hogy a szánkóból nem repülnek már azok az átkozott golyóbisok, utána iramodott.

Az utasok közül egyik sem nézett vissza, tehát egészen észrevétlenül érkezett oda, s egy hatalmas szökösszel fent ternett, a hercegnő bundáját kettéhasítva.

— Ez már mégis toladó vendég! — kiált a nő dühösen, s két kezével torkán ragadja a farkast. A fenevad ordítva igyekszik kiszabadulni . . . a muzsik káromkodva csapkodja a lovait, de a hercegnő még sem enged. Lassan leszorítja az ülés oldalához, és fejét lehajtva fogaival kihuzza a törét. S aztán közelebb huzza a már fulladozó ördögöt és szemé közé néz. Most igazán elragadó ez a teremtes! Sapkája leessett és hozzászaga kibontakozott, szemei pokoli fényben ragyognak, arca piros, orrlyukjai kitágulnak, s lassan lehajol a farkasoz.

Kámon, május 11-én.

Herényi Gothard Sándor úr sokoldalú szakértelmével el nem egy érdekes búvárkodásra fordítja kényelmes úri módját és kitünő erejét... Herényi G. S. a ki pár évvel ezelőtt a „vas megyei lapokban“ gazdaságunkat azon örvendés kiltatás elibe kívánta állítani...

A ki valamely kérdést az olvasó közönség előtt komolyan tárgyalni óhajt és beszámítás alá eső férfüként akar szerepelni, az ne használjon elferdített téves adatokat éppen ott, a hol azok helyes ismeretét részről feltételezni kell... Herényi G. S. a ki e két pont közt a közepén lakik — a katonai térkép ezen adatai ellenében praedicátumának kiírása mellett azt a távolságot 12 kilométerre teszi...

Igaz csupán az az egy, hogy ha ezen teret a katonaság által elfogadtatni sikerült volna, akkor ő nem mulatott volna a német-genesi birtokokos fontos érdekével, melyet a mennyire csakugyan sújtva volna más nem okozott, mint azon szereplési viszketeg, melyel a szegény emberek elfettek esábitva, hogy az alispán ur és a megyei tiszttár meg sok érdemes megyebizottsági tag unszolásának sem engedtek... A valódi tiszta demokráciát nem elég játszani akarni, a hol az alap hozzá hiányzik, nem helyes a népszerűség vadászatnak a szegény ember érdekét ki-

*) Tárgyalmaz miatt — és mivel megkésve érkezett, — csak ma hozhatjuk tisztelt levelezőnk sorait, jövőre kérjük azokat gyorsabb postára bízni.

választmány megalakítása ezéjjából bizottságot küldjön ki a szavazatok összeszedésére; mielőtt azonban ez megtörténik, kérdést intéz a jelenlevőkhöz, hogy van-e valakinek indítványa.

Erre feláll Major János esperes-prépost-plebános Ő Nagysága s indítványozza, hogy az ideigl. igazgató-választmánynak eddigi működéséért jegyzőkönyvileg köszönetet szavazzanak; indítványát helyesléssel fogadták. Ugyancsak prépost-plebános ur Ő Nagysága indítványára a közgyűlés az új választmány megalakításánál működő bizottság tagjait a következőket küldi ki;

- Választás-elnök: Chernel Kálmán.
Jegyző: Zanathy Bódog.
Szavazatszéd tagok: Blascheck Ede, Pados Gábor és Somogyi Venczel urak.
A szavazatok összeolvasása után a következő eredmény tűnt ki. Beadtak összesen 21 szavazatot, ezekből: Chernel Kálmán urra, mint elnökre esett 20, Pötzelberger Károly urra, mint alelnökre 17, Markovits József urra, mint ügyészre 20, Freh Alfonz urra, mint I. számvizsgálóra 17, Glantz Frigyes urra, mint II. számvizsgálóra 16, Banics József urra, mint hely. számvizsgálóra 18.
Választmányi tagokul a következő urakat választották meg: Blascheck Ede urat 17-, Korchimáros Menyhért urat 18-, Lauringer János urat 19-, Major János urat 19-, Szabó Elek urat 19-, Waisbecker Antal dr. urat 19 szavazattal.

A szavazás eredményének kihirdetése után a megválasztott elnök ur, midőn elfogadja a kitüntető tisztséget, egyuttal köszönetet mond a közgyűlésnek a személyébe helyezett bizodalomért s biztosítja a közgyűlést, hogy törekvése oda irányul, hogy az egyesületet a tagok és közönség gyámolításával biztos alapra fektethesse s oly állapotba hozhassa, hogy az minél szélesebb körben éreztethesse áldásos segítségét.

Végül megemlítvén igazgató ur, hogy az alapszabályok értelmében a tanri-kar kebléből Somogyi Venczel és Zanathy Bódog középsik. tanárok vannak a választmányba kiküldve, a közgyűlés széteszlik.

Kelt Köszegen, 1889. május hó 12-én.
Zanathy Bódog s. k. Chernel Kálmán s. k.
ideigl. titkár. ideigl. elnök.

Hivatalos titkok.

Törvényileg van ugyan eltiltva, hogy hivatalos és peres dolgok — kivéve amelyek nyilvános tárgyalás alá kerültek és jogerősen elbírálvá lettek — közzsájrja hozassanak és nyilvános helyiségekben, kocsimákban, vendéglőkben, sör- és kávéházakban palam publice per-traktáltassanak; s mégis azt kell tapasztalnunk, hogy a törvényes tilalom daczára is a hivatalos titkok neme-ak kiszivárognak, hanem a közéletben nyílt társalgások kedvelt anyagát képezik s anyanyira közbeszéd tárgyává tétetnek mintha csak a község dobosa által a piszc közepén országos vásárok alkalmával lettek volna ki-dobolva.

Ez nem járja így, nem rendén való dolog; mert az efele hivatalos titkok, többnyire még időelőttiek, mik a befejezésig sokszor meg is szűnnek vagy lényeges alakulásokon, várat an fordulaton mennek át.

Beadatik valaki ellen valami panasz, bűnvádi vagy fegyelmi feljelentés; valami peres kereset, előleges biztosítási végrehajtási kérvény: már néhány nap alatt itt is suttognak, amott is beszélnek felőle; ismét pár nap

ugornak. Az ajtó kinyílik és Feodora hercegnő belép kipirult arczczal.

— Itt vagyok Vaszi! — kiált férje karjaiba borulva, és fülébe suttog — minden el van intézve.

— Köszönöm Feodora — szólt a herceg homlok-on csókolva őt.

— Mint látom fenséged — szólt Iván szögletesen meghajtvá magát — ép kézláb érkezett haza?

— Etlalálta kedves szomszédom! viszonzá Feodora mosolyogva.

— De mit jelent az a vér az ajkadon? — kérde a herceg meglepetten.

A szép asszony hanyagul leül, s közönyös hangon válaszol:

— A vér... hm, az csak a farkas csókjától ragadt oda...

A „Burgmusik“.

(Bécsi kép.)

„Das ist die Burgmusik, Mein allerhöchstes Glück.“

Diogenesi gondtalanságban, könyvedén, a legszeli-debb kedély hangulatban sétáltam, laviroztam egy selyem lágy (siciliani nap) délelőt, mikor a jó isten a meleg napot kitűzve az égbe, s a természet magát fiatal araként felékesíté, Bécs város labrynthszerű utcáiban, egyikből ki, a másikba be, senkit észre nem véve, és azt hiszem senkitől sem észrevéve. A pokoli zaj, zürzavar nem bántott. Nem is tudom, mily könnyű fejvel és szívvel, kellemes érzettel haldtam önkénytelenül előre a véletlenre bizva, hova juttat... Kértem a „Ring“re... mint itt kényelmesen haladok előre — nem figyelve az elém jövőkre — egyszer csak puff bele-űtközöm egy alakba. „Uram!“ szók az. Felnéztem hogy én is a kellő aplomb-bot használjam — midőn

vagy pár hét mulva már nyíltan társalognak fölötté, természetesen — emberi gyarlóságából azután, vagy nem egész biztos alapu értesüések folytán tesznek is a hir-hez egyetmást s néha ugy kiforgatják a tényeket hogy a hírek a valóhoz nem is hasonlítanak s valóságos hazugságokká fajulnak. Ilyesmit már minden ember tapasztalhatott.

Péter megsárgja Pálnak, hogy ezt meg azt hal-lotta, tapasztalta, de csak barátságából s titoktartás feltételével mondta el, tehát ne adja tovább! Pál meg elfeledi a föltételt talán akarja is, és tovább mondja a híreket, illetőleg titkokat. Így terjednek el ezek mind nagyobb körökben.

Sokszor igazak is e hírek; de legtöbbször még sem. Mindenkiben meg van az ósztönszerűség, hogy a rossz és kedvezőtlen híreknek szívesebben hitelt ad és mások felől talán szívesen is hallja a rosszabbat és terjeszti is tovább ha ez rá nézve valamely előnyt hoz kilátásba.

Pedig mily gyakran fajulnak becsületsértőkké, rágalmaszókká az ily híresztelgetések. Embertársainknak mennyi kellemetlenséget, mily sok rossz órát és napot okoznak az efele pletykák.

Az lehet ugyan tény, hogy valakit bevádolnak a bíróság előtt, hogy ilyen vagy olyan törvényteleniséget követett el; de más kérdés hogy a vád alapos-e?, nem-e egyszerűen magán boszú műve?; ráfogás, meghurcolási gonosz indulat eredménye? — mindezt csakis a vizsgálát s a bíróság dönti el, még pedig legtöbb esetben három forumon!

Jogos-e tehát hogy valaki addig is gyanu alatt álljon a társadalomban?! Nem jogos és nem is törvényes.

Miképen kelljen ily elharapódzott baj ellen orvos-lást szerezni?! Feljelentést nem lehet használni leg-többször azért, mivel mindenkit, aki e híreket beszéli s a fölött egyéni véleményét is elmondja, bepanaszolni nem lehet; — az első híresztelőt meg rendkívül bajos kipurhatolni, mivel az többnyire négy szem közt s mint említém talán jó ezimborák közt lett elmondva, akik egymást el sem is árulják, de meg a rábizonyítás kellei-keit nem lehetne beszerezni.

Igy történik a hivatalos titkok időelőtti kibeszélé-séből sok sok vizsás állapot, kellemetlenség, harag, ellenségeskedés, gyűlölködés. Sok ember el se tudja eleintén képzelni, hogy jó ismerősei, barátai messziről miért kerülnek, óvakodnak vele egy társaságba menni, egy asztalhoz jutni, ugy néznek rá mint a ludas-asszonyra; — mert gyanuba keverték a híresztelések, melyekről utóbb kiderül, hogy merő valótlanságok.

Ez ellen nincs más védekezés mint a társadalom védelme; a férfias jellem-vonás. Ha hallunk is vala-kiről annak háta mögött kétes hitellű rágalmaszokat, vagy utasítjuk vissza a híresztelőt azzal, hogy mi nem vagyunk barátai a híromlásoknak s az asszonyias pletykázásnak, vagy pedig ha már meghallottuk, temes-sük el magunkba s ne vigyük tovább — Mindenki a maga bőrért viszi vásárra s önmaga felől s maga kis-bírója, a törvény és az Isten előtt. Ne veszdődjék senki a más bajával s ha azon nem segíthet, legalább ne igyekezzék felebarátja helyzetét aláásni, annak ártani, azt veszélybe sodorni. A felebaráti szeretet tanai nem erre oktatnak és utasítanak.

Izen esekély fokú műveltséget és szellemességet árul el minden olyan társalgás, melynek anyagát a hí-resztelgetések, pletykák szolgáltatják.

Midőn megjegyezném hogy efele jelenség ország-szerte tapasztalható, — szükségesnek vélném, hogy ma-gasabb fokon álló tisztviselők szigoruan ellenőrizzék közegoiket és azt, hogy idegenek el ne lohessenek oly-nemű titkokat, melyeknek továbbítása elmérgesítheti a társadalmi jó viszonyokat!

Argus.

reátékitve, egy ismerősömet fodeztem fel. Az is bá-mult, mikor megszólítottam.

Volt szívélyes üdvözlés, rég nem láttuk egymást; ott az után össze is ölelkeztünk. Mikor már kibeszél-tük eléggé magunkat — arra került a kérdés, hogy mi tevők legyünk a délelőt. Barátom esodálkozott: és megjegyzé, hogy délelőt nem igen lesz mit tenni — mert már az idő délre van.

Csakugyan ugy volt! Mit nem tesz a szórako-zottság. Barátom közölte velem, hogy ő az őrség fel-váltást szeretné megtekinteni a Burgban.

Jó! megjegyeztünk. Néhány percz mulva vigan haladtunk karöltve a „Ring“en végig a Burg felé.

A császári és királyi rezidencia udvarán: a „Burg“-ban 12-öt üt az óra

Az utolsó kondulásnál egy, az egész palotát, s a sétáló hallérezkeiket megreszketetö „Gewe-h-r-a-us!“ kiáltás hangzik át a levegőnek minden rétegén. A diszörség felváltási órája ez a Burgban!... A felváltó örsög közeledtét jelenti e dörgedelmes hang, mely közeledést egyébiránt a távolból hangzó katonabanda vig indulót játszó hangjai is elárulnak

„Bummm!“ „Bummm!“ Csrrrr!“... s az új örsög, s i p-pel, d o b -bal, trombitával a Burg négyosz-letes, téres udvarára vonul be. — Most azután mindkét öresapat tisztelgése közben a zászló átadatják, s evvel a felváltás — főeseleménye — megtörtént. A többi ezután a felváltásra mellékes... de nem ám a bécsi közönségnek, mely megtömté a palota udvarát minden zugával. E kíváncsi tömegnek már a minden-napi kenyerehez tartozik e megszokott s elengedhetetlen élvezet.

A kép, mely itt a szemléelő elé tárul, elég érde-kes, hogy néhányszor megnézzük — természetes, hosz-sabb időközökber, nehogy a változatosság rövására történjék. A fővárosi népnek a „néhányszor“ perze nem elég; mindennap megtöli a Burgot, hogy ugyan

azon képben — nem tudom hányadikszor — gyönyör-ködhessék. Es éppen ez a szél-rözsza minden irányából összesereglett — isten a megmondhatója, mi mindenféle alaku, színvagyületű, foghalkozásu, edzett — de különö-nen, higitott — és összekevert elemek, — e hullámzó, kavargó nép-ár az, a mi a képnek új és új keretet kölcsönöz. Azt lehetne mondani: egy kép — de más, más a h'ttér és a keret...

Mig az egyes örk felváltatnak, a naps tábarnok szolgálatát átveszi, — a katonazenekar mulattatja a sóvár éhes, isten adta népet. — Az „éhes“ kifejezés jellegzi legjobban azt a kíváncsiságot, mohóságot és kedvet, melylyel e helyet naponkint ezren felkeresik; különben is déli 12 órakor még a legtöbb emberképü éhes...

Mialatt a zene játszik, vegyüljünk a tömeg közé — s nézzük a caleidoscop-ot

A hatalmas udvar tömve van, — képviselve min-den osztály, a legalsó proletáriátustól a felső tizezerig.

Magánfogatok, bércokcsik, számozott, számozatlan, két- és egyfogatu stb. robognak be változatos tarkaság-ban, s a benülök nem kevésbé érdeklődnek a folyton változó látványosság iránt, mint a tátongó plebejusi ivadékok. Hullámzanak és eveznek ide oda leányok és urfiak, asszonyok és urak 15 évtől egész 60 ig. Szép és nem szép delnök lovagjaiktól kísértetve csevegve vonulnak el a szemléelő előtt, pazar toilette versenyt fejtve ki. Megjelennek az uracsok, arszlánok, — arszlánok és egyéb divat-vadak, kik elkezeredett háborut üzentek a házi-állatoknak, a nyárs-polgároknak a szá-nandó „mob“-nak. Az állatvilágból itt vannak a „stock-fischok“ — kiket a lebegve lejtő felvilági „donnák“ szemtelen — kihívó mosolylyal iparkodnak magukhoz vonzani, — továbbá a „backfischok“ kiket ismét szél-könnýű, sovány apródok vesznek szemléalá és mézes mázos madzaggal vezetnek.

(Vége következik.)

Capt. Violette.

választani, mert ha az meg lett károsítva, rendszeren az illető tudósok annak reparálásához semmivel sem szeretnek járulni, egy-izléstelen epés, cikks vezeklései pedig csak még többet rontanak. — Szolgálunk azért egy jó tanácsossal — melyet a kit nem illet — ne vegyen magára — s ez az, a mint hogy nem lehet mindenki kamarás ha praedicatumokat használ is, szintugy nem lehet mindenkinek ovatiokot hozni, kivált ha fiascókot csinál, azért pedig ha sötétben jár ne füttyöljön, s ha maga fel a 148-átoktól, ne akarjon azzal mást ijesztgetni a ki attól nem fél.

Belföldi szemle.

— **Rudolfinum.** A közoktatásügyi miniszter azon ötletre jutott, hogy jó lenne tán, ha a magyar arisztokrácia gyermekei nem Bécsben s egyáltalán külföldön taníttatnának, hanem ide haza az ország fővárosában; itt költenék a pénzüket is és tanulnának magyar jogot, történelmet és hazafias szellemet! Ennek valószínűsítésére a bécsi Terenziánium mintájára Rudolfinum czímen egy oly főiskolát szándékozik megnyitni, melyben, a bentlakás és tanítás minden növendék után évi 2000 forintban megállapítva, kizárólag az arisztokrácia gyermekei katholicus vallásban de magyar szellemben neveltetnének. Ez a tervet a miniszteri és udvari körökben megbeszélések tárgyát képezte; desőt úgy a király, mint a hercegprímás hozzájárulása is megnyerettet, — most még a kormánypártban református képviselők e tervet meg akarják bukztatni az indítványozó Csáky gr. közoktatásügyi miniszterrel együtt, azt hozván föl, hogy a „szabadelvű” párt ily „reakzionárius” irányban nem haladhat. Pedig vagy türendő a mágns osztály vagy nem. Ha igen, ugy előnyösebb az országra ha mágnsaink hazafias szellemben képeztetnek ki, mint külföldben. A szabadelvű párt programjában a főurak kasztja nincsen eltörölve, tehát a Rudolfinum az őszre megnyitandó — Csáky miniszter terve szerint!

— **Érdekes jogeset.** A jegyző átküldte eselédjét a mézáróshoz egy drb. százás bankjeggyel, hogy váltaná azt föl. Mézárósok éppen az ebédnél ültek. A mézáró átveszi a jegyző eselédjétől a százás bankót, de leteszi az asztalra s ő maga átmegy a benyiló szobába apró-pénzért; — az ebédlő ablaka nyitva volt, egy légáramlat a bankót fölemelte és a leveses tálba, melyben forró leves párolgott bele fújta. A mézáró legény étvillájával kihalászván a bankót azt a földre kitértotta hogy a zsiros lé arról lecsurogjon. E pillanatban az ott lévő mézáró kutya valami jó konczt képzelve, hirtelen fölugrott és bekapta a százás bankót. Kérdés: ez esetben ki károsodik? (Olvasóinkra bizzuk a megfejtést, mert maholnap máj ugyis kiterjesztetik az esküdtzéki intézmény.)

— **Külön meghívó a Turin-Párisi kirándulásra** 1889. július 2-16. — Helfy Ignác országgyűlési képviselő elnöklete alatt, írókból, művészekből, országgyűlési képviselők, bírákból, tanárokból, ügyvédek, és más tisztos társadalmi állású férfiakból, utazótársaság állott össze. E társaság elhatározta, hogy 1889. július 2-16. kirándulást fog rendezni Turinba és folytatólág Párisba. Az utazótársaság vezetésére Helfy Ignác országgyűlési képviselő kérését fel, titkárnak és pénztárosnak pedig Dolinay Gyula választotta meg. A kirándulás általános programja. (A részletes, kimerítő uti-programm indulás előtt adatik ki.) Indulás Budapestről a Déli-vasút vonalán, 1889. július 2-án délután. Másnap Velencében tartózkodás. — Július 4-én tovább utazás. Időzés Veronában és Milanóban. Megérkezés aznap este Turinba. — Turinban jul. 5-én Helfy Ignác vezetése mellett látogatás Kossuth Lajos nagy hazánkfánál. Eg-sz nap Turinban tartózkodás. Másnap tovább utazás, a mont-cenis alaguton keresztül, Dél-Franciaországon át, Párisba. Párisban időzés július 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13. Az ottani Magyar-Egyetel tagjaiból és Párisban tartózkodó egyéb honfitársainkból alakuló kalauzoló-bizottság vezetése mellett, 15-20 főnyi csoportokra eloszolva, czélszerűen megállapított napi-programm szerint, a látóvalók megtekintése és a kiállítás látogatása. A lakást és ellátást ugy Velencében, mint Turinban és Párisban egész ott tartózkodás alatt a közös pénztár fedezi. Ilyképen az utazás és ellátás együttes költsége, második osztályu kupékban, kényelmesen és nyugodtan utazva: 160 frt. A Párisban való előírt tartózkodás után, a jegy még 20 napi érvénynyel bír, mely időt ki-ki tetszése szerint tölthet el s visszautazhatik bármely vonattal. A kirándulásban hölgyek is vehetnek részt, a kik kényelméről különösen gondoskodva lesz. Részt vehetnek családtagok is, de tiz éven aluli gyermekek nem. A részvételi-díj két részletben fizetendő: 60 frt. előzetesen a beiratkozásnál, 100 frt. pedig június hó 25-ig, mindenkor Dolinay Gyula titkár és pénztáros kezeihez és nyugtájára, Kecskeméti utca 13. szám alatt, hol a kirándulási bizottság irodája van. Felvilágosítások nyerhetők még a délutáni órákban, az irói és művészi körbe is, az ott tartó rendezőbizottsági tagoktól. — A részvételi-díj teljes összege egyszerre is lefizethető. Utlevél nem szükséges. — Az utra egyszerű utazó-ruha és fekete szalon-öltöny viendő. A kirándulás zártkörű, csak meghívottak vehetnek részt. Meghívót csak a rendezőbizottság adhat ki. Tehát meghívók kieszközlése végett a rendezőbizottság tagjaihoz lehet folyamodni azoknak, kik ily külön meghívóra igényt tarthatnak. A létszám bizonyos hatáig terjedhet. Tul jelentkezés esetében előjoggal azok bírnak, kik a 60 frt. első részletet korábban beszolgáltatták, annál fogva czélszerű az első részletdíjat mielőbb befizetni. A rendezőbizottság megbízásából és nevében

Dolinay Gyula.

Helyi és vidéki hírek.

— **Magas látogatás.** A Szent-Benedekrend helybeli székházában nagy előkészületek folytak tegnapi

Vasary Kolos pannonhalmi főpát úr ő méltóságának fogadtatására, ki körútjában Sopronon at tegnap érkezett meg s holnap ismét tovább utazik.

— **Szombathelyről írkák:** F. hó 16-án délnben 12¹/₂ órakor érkezett városunkba főt. Úrge Ignác cuniai hittérítő — hazánk fia — egy értelmes 14 éves benszülött katolicus fiuval. A nagy hittérítő 4-5 napig fog itt tartózkodni. Lakása a papnevelő intézet első emeletén van. F. hó 19 en a székesegyházban szónoklatot tart. Erről többet jövőre. — A kis „Péter” fiúról pedig addig is csak annyit jegyzünk meg, hogy szépen beszél: magyarul!

— **A bozsoki tanítói közgyűlés** mult esütörtökön élénk részvétel közt tartatott meg a szokásos rendben. A gyűlésen megjelentek ugy az egyházi, mint a világi elnök urak, a tagok legnagyobb része és vendégek is szép számmal. Gyűlés végeztével — miről jövő számmunk részletes tudósítást fog közölni — a tanítói kar table d’hote étkezésre gyűlt össze a bozsoki nagy vendéglőben, míg a községi prépost ur és néhány lelkész ur a szerdahelyi plebános urhoz ki egyuttal néynapját is tartotta, rándultak át.

— **Meghívó.** A vas megyei tanítótestület községi járásköre ez évi tavaszi körgyűlését f. é. május hó 31-ikén Kőszegen a polg. iskola helyiségében fogja megtartani. A gyűlés tárgyai: 1.) Elnöki előterjesztések. 2.) Katona Lajos felolvasása a nyomdászat történetéből. 3.) Steierleinné gyakorlati tanítása a történelem köréből. 4.) A jövő körgyűlés helyének s az azon megvitandó tételeknek megállapítása. 5.) A tagdíjak befizetése. 6.) Számvizsgáló bizottság jelentése a pénztár állásáról. Gyűlés kezdete d. e. 9 órakor. E gyűlésre a kör rendes és pártoló tagjai valamint a tanügy iránt érdeklődők tisztelettel meghivatnak. Kőszeg, 1889. évi május hó 12-én. Steierlein Gábor, körelnök.

— **A mult heti felhőszakadás** sok kárt okozott nemcsak a kertekben és szőlőkben, hanem még a városban is amerre boltokat, lakásokat, pinczéket elöntött. A hegyekből alárohant víztömegek sarga iszapja egyes kerteket egészen tönkre tett. Több pinczéből kiszivattyuztatni kellett a vizet. Általában véve rendőri felügyeletet, segélyt a veszélyeztetett helyeken nem tapasztaltunk. Más városokban üdvös szokásban van ily alkalmakkor a tűzoltóságot berendelni és városrészek s utcák szerint csapatokra kiosztani. Itt is jó lenne a jó szokást meghonosítani legalább látnánk valami életjelet a tűzoltó együletben.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést. Özvegy Pallini Jukey Gáspárné szül. Gudovics Mária. saját és fia Pallini Jukey László nagybirtokos, s ennek neje szül. Nádasdi Bittó Ágnes, menyé özv. Pallini Jukey Kálmáné szül. Szemző Luiza nagybirtokosné és ennek leánya Pallini Jukey Valéria nevében mélyen szomorodott szívvel jelenti forrón szeretett felejthetetlen fiának, illetőleg testvérének, sógorának és nagybátyjának Nagyságos Pallini Jukey Adam urnak esütörtökön f. 1889. évi május hó 9 en, reggel 2 órakor, hosszabb szenvedés és a halotti szentségek ajtatós felvétele után, életének 59-ik évében Bécsben történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült teremei f. 1889. évi május hó 11-én délután 4 órakor a boldogságos szüz Máriáról czimzett bécsi plebánia templomban beszenteltetvén, az ottani központi temetőben helyezettek örök nyugalomra. Az engesztelő szent mise áldozatok f. hó 13-án délelőtt 10 órakor Bécsben, — és f. hó 18-án délelőtt 9 órakor a községi plebánia-templomban fognak a Mindenhatónak bemutatni. Kőszeg, 1889. évi május hó 12-én. Áldás és béke hamvaira! — Az elhunyt ritka pártolója volt az irodalomnak, a minő csak kevés van Magyarországon. Körülbelül 40-50 ujságot, heti és havi folyóiratot tartott rendszeren és a legtöbb irodalmi megjelenéseket szerezte be magának. Rendkívüli gazdag könyvtárát nemcsak magának tartotta, hanem hozzáférhetővé volt téve minden ismerősének s mindenkinek aki erre felkérte.

— **Ujonczosás.** A járásunkbeli községek hadkötelesei hétfőn, kedden és szerdán kerűtek katonai vizsgálat alá. Minden községből szokatlan nagy számmal lettek besorozva, miután a bizottság alkalmasnak találta mindenkit akinek föltűnő testi fogyatkozásai nem voltak; összesen beállítatott 620 legény közül bevált az I. korosztályból 44; a II.-ből 47 és a III.-ből 68, együtt 159. — Ugy látszik e jelenségből, hogy készül a — muszka!

— **Hirdetmény.** A védjegyekre nézve Oroszországgal létrejött megállapodásokban (1875. évi XI. t. cz.) Oroszország csak általánosan van megemlítve. Mivel azonban a külügyi képviselőt értesítése szerint Finnországban a védjegyekre nézve külön törvény hozott, melynek értelmében ott csak azon védjegyek élveznek védelmet, melyek Helsingforsban be vannak lajstromozva, erről az érdekeltek, kik védjegyeiknek Finnországban is kívánják a törvényes oltalmat biztosítani, ezennel értesítettnek. Ezek tehát figyelmeztetnek, hogy az említett esetben védjegyeik belajstromozása érdekében a helsingforsi iparigazgatósághoz tartoznak fordulni. Sopron, 1889. évi május hó 2-án.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— **Cserébe** Horváth József nagy- és kisasszonyfai tanító ur egy tiz éves fiát hasonló koru gyermekekért Lékára vagy vidékére kiadni akarja. Levelek hozzá intézendők.

— **Tűzvész.** Létér községet f. hó 14-ére virradólág elhamvasztotta, az ismeretlen okból keletkezett tüzi vészedelem, a menyinyben 3 ház kivételével az egész faiu leégett; számos háziállat bentégett.

— **Magyar 2 frtos államsorjegyek.** Ezen jótékony czélú sorsjegyek, melyeknek tiszta jövedelme nagy részben a magyar hírlapírók nyugdíj-intézet javára fordítatik, egy 60,000 frtos főnyereménynyel bírnak. Az összes nyeremények 160,000 frtra ragnak, készpénzben vagy 5% magyar papírjradékú kötvényben. A húzás már június hó 27-én történik.

— **Kövessük a természet intőszavát!** Műdön a természet hosszú téli álmából fölébred és mindenütt új élet feledezik, minden embernek arról kellene gondoskodni, hogy a téli időszak alatt testében felhalmozódott fölösleges s föl nem használható anyagokat, egy arra alkalmas tisztító szerrel testéből eltávolítsa s ez által sok súlyos bajoknak elejét vegye. Erre nézve nem ajánlhatjuk eléggé Brandt Rich. gyógyszerésznek mindenütt a legjobb hírből álló svájci labdacseit, melyek dobozonkint 70 kr. kaphatók a gyógyszerertárakban.

Kimutatása

a kamara 1888. évi tényleges bevételeinek és kiadásainak.

Bevétel:

1. Pénztári maradvány az 1887. év végével	17.860 frt. 97 ¹ / ₂ kr.
2. Illeték fejében befolyt	15.391 " 49 "
3. Kamat fejében időleg elhelyezett tőkék után	1.094 " 76 "
4. A kamara helyiség egy részének albérlete fejében	250 " — "
5. Védjegy-lajstromzási díj fejében	75 " — "
6. Vissza fizetett előlegek	75 " — "
7. Kereskedelmi és iparkamarák leírása czimű utáni elárulási provizio	2 " — "
Összesen	34.749 frt. 22 ¹ / ₂ kr.

Kiadás:

1. Lakbér a kamara helyiségéért	1.030 frt. — kr.
2. Évi fizetések, lakpénzek és napidíjak	6.567 " 42 "
3. Irodaszerekre	216 " 84 "
4. Nyomatványokra	1.038 " 05 "
5. Könyvek, hírlapok és könyvkötő-munkákra	450 " 63 "
6. Fűtésre	209 " 90 "
7. Világításra	41 " 86 "
8. Póstabérre	110 " — "
9. Járulék kereskedelmi és iparkamarákhoz	680 " — "
10. Járulék a nyugdíjalaphoz	3.488 " 80 "
11. Ösztöndíj iparos szakoktatást hallgatónak	470 " — "
12. Utazási költségekre	257 " 56 "
13. Hírlapi hirdetésekre	489 " 20 "
14. Előre nem látható kiadásokra	322 " 48 "
15. Fizetési előlegek	200 " — "
16. Adó-lajstromok másolásáért	306 " 70 "
17. Túlfizetések után visszafizetett kamarai illetek	10 " 76 ¹ / ₂ "
Összesen	15.890 frt. 20 ¹ / ₂ kr.

Pénztári maradvány 1888. végével 18.859 frt. 02 kr.

Sopron, 1888. december 31-én.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Közgazdaság.

— **A triesti általános biztosító társaság** (Assicurazione Generali) részvényesei f. é. április hó 30-án tartották meg Triestben 57-ik évi közgyűléseket, melyen beterjesztettek a társaságnak 1888. évi mérlegei. A jelentésből értesülünk, hogy a lefolyt év a biztosítási iparra nézve általában kedvezőtlen vala s ez a közvett mérlegben is kifejezést talál, a mennyiben a jégbiztosítási ág 251,786 frt 54 krnyi és a szállítmánybiztosítási ág 15,186 frt 54 krnyi veszteséggel záródnak. Ellenben a tűzbiztosítási ág 241,344 frt 87 krnyi, az életbiztosítási ág pedig a biztosított feleket megillető 87,078 frt 29 krnyi nyereséményrész levonásával 139,322 frt 77 krnyi nyereséget eredményezett, valamint az A. és B. mérlegek tökebefektetése is 564,142 frt 86 krnyi tiszta jövedelmet szolgáltatott. Az árfolyamingadozás fedezetére szolgáló tartalék 440,804 frt 31 krnyi gyarapodott és 1888. december 31-én 936,597 frt 86 krnyi összeget érte el, de ha a számitás a mai árfolyamok szerint történik, az 1,300,000 frtra emelkednék. Az életbiztosítási díjtartalék 1,852,436 frt 6 krnyi gyarapodott és tett 1888. december 31-én 24,588,068 frt 59 kr. Az 1888. évben 16,122,711 frt 63 kr. erejéig köttetnek új biztosítások, melyekkel az 1888. december 31-én érvényben volt biztosítások tökéösszege 110,813,920 frt 83 krra emelkedett. Az 1888-ban kifizetett károk összege 9,877,592 frt 55 kr melyhez hozzáadva az előbbi évekből teljesített kártérítéseket, 217,257,394 frt 75 krnyi tekintélyes összeget nyerünk, melyet a társaság alapításától 1888. december 31-ig fizetett ki károkért. Hazánkban az intézet 127,9 7 káresében 40,403,485 frt 98 krnyi kárpótlást nyújtott. — Miután az intézet összbiztosítási alapjai 2,248,672 frt 57 krnyi gyarapítottak és ezzel azok 58,369,849 frt 10 krnyi emelkedtek, tiszta jövedelemként 680,019 frt 93 kr. mutatott ki, miből egy részvényre 102 frt aranyban vagyis 255 frank jut osztalékul. Az eddigi igazgatóság s e szerint a magyar igazgató-tanács tagjai: Hegedűs Sándor és Jókai Mór is három évre ismét egyhangulag megválasztottak.

Bécsi magyar adomák. *)

A szórakozásban.

Egy ismert tanár kérde valakit, mit csinál az atya.

„Hogyan”, viszonzá az, hát már egészen elfelejtette hogy szegény atyám még egy év előtt meghalt? „Igaz, igaz”, mond a szórakozott. „Azt nem is akartam kérdezni; hanem azt, igazán, még mindig van-e meghalva az atyja!”

*) A „Gólya” czimű lapból boldongomba rakomány.

Jó kifogás.

Egy vendéglősnek vén csúnya felesége volt, a ki még szerelemföltéségénél fogva mindenütt férje után leskedett. Egyszer meg is lépett mikor a szép fiatal pinczérnőt megcsókolta.

„Az istenért mit csinálsz?” ráival felesége.
 „Semmit, légy csak nyugodt”, viszonzá az hirtelen, „csak meg akartam tudni nem ivott-e sört Terci a pinczében”.

Nagyobb szerencsétlenség.

„Hallotta már mily nagy szerencsétlenség érte el B. barátunkat”, szól egy úr a másikhoz, „haja egy éjszakán megőszült”.

„Oh”, mond a másik, „az ő szerencsétlensége csak esekélyesség ahoz képes a milyen feleségét elérte — a felesége egy táncban az egész haját veszítette el”.

4115/889. sz. polg.

Hirdetmény.

Dr. Blum Béla közzei volt kir. közjegyző közjegyzői biztosítékának kiadását kérelmezvén, — felhivatnak mindazok kik a közjegyzői törvény 173-ánál fogva azon biztosítékra netalán törvényes zálogjoggal bírnak, hogy követeléseiket e kir. törvényszéknél 3 hó alatt jelentsék be, mert különben azok tekintetbe vétele nélkül fog a biztosíték kiadása iránt intézkedés tétetni. Szombathelyen a kir. törvényszéknél 1889. évi april hó 27-én.

Zsitvay,
elnök.

Langer Jenő,
tjegyző.

Fog-Elixir, fogpor és fogpasta a főtisztelendő és kegyes „Benedek-rendű” szerzetesektől

Soulac-i apátság Girondében.
Prior: Dom Maguelonne.
 2 arany érem:
 Brüssel 1860 - London 1864
 A legmagasabb kitüntetések.
 Feltalál: **1373-ban** Pier. Boursaud
 íratott: Prior által.
 A főtisztelendő és kegyes „Benedek-rendű”-ek fog-elixirjének mindennapi használata, — egy pár cseppnyi adag egy pohár vízben — megakadályozza a lyukas fog képződését és meggyógyítja a lyukas fogat, melynek fehér fényt és szilárdságot kölcsönöz, s a mellett a foghúst erősíti és épen tartja.
 Olvasóinknak tehát tényleg szolgálatot teszünk, a midőn figyelmüket ezen régi és hasznos készítményre felhívjuk, a mely a legjobb gyógyszer és egyedüli óvszer a fogfájás ellen.

Ház alapított 1807-ben. **SEGUIN** Bordeaux 106 és 108.
Főügynök: Rue Croix de Sequoy.
 Kapható minden nevezetesebb illatszerárú-kereskedésben, gyógyszerárú-kereskedésben, és gyógyszerárú-(drogue) kereskedésekben.

A házaseMBER udvariassága.

„Angyalom”, kérdezi egy férj utazáskor feleségét a vasuti kocsiiban „mond csak, kényelmesen ülsz-e azon sarokban?”

„Nagyon jó, kedvesem”, volt a felelet.
 „Hát léghuzamot nem érzed?”
 „Nem, legkevésbé sem”.
 „És jól záródik a kocsijátó is?”
 „Köszönöm, kitűnően”.
 „Akkor légy szives erjedj ide helyemre és engedj hogy én oda üljek”.

Gyermeki ravaszság.

„Mariska”, kérdezi egy leány húgáját, (neki egy szép narancsot mutatván) „kit szeresz jobban: ezt a narancsot vagy a kedves mamát?”

„Hm”, mondja határozatlan a kis leány rövid megdölgölés után, „a kedves mamát jobban szeretem, mert ő majd ad már a narancsot!”

Nagyon gyanakodó.

— „Nézd Feri most csak két éve a mit megösküdtünk és az egész város csak arról beszél hogy minden nőt szeretsz — csak engemet nem!”

— „De ne légy gyermekes! Ha minden nőt szeretem akkor veled sem, angyalom, kivételt képezek!”

Rendithetetlen.

„Tudja, Doktor hogy kégyed a multkori bálon nagy feltűnést keltett?! Ismételtén kérdeztek engem, hogy kicsoda az a szép, karcu termetű fiatal ember!”
 — „De nagysád, megboesátja, hiszen nem is voltam azon bálon!” — „No látja, még ott is tűn fel a hol nincs is jelen!”

Dr. Popp hírd **ANATHERIN SZÁJVIZE**
 kétzer oly nagy palackokban mint eddig.
 Ezzel egyidejűleg alkalmazandó
fogpasta mely a fogakat egészséges és szép állapotban tartja.
Anatherin fogpasta mely a legjobb és legfinomabb szer a fogak tisztán tartására és a foghús megerősítésére.
fogpora ragyogó fehérségű fogakat kölcsönöz nekik, hogy mint más fogporok a fogak zománeczat megérténé.
nővényiszappana a legjobb gyógy-pipere szappan, minden nemű bőrkülsők ellen és különösen fűrdőkhoz.
napraforgó venus (szappana) nem gli-cerin). A legújabb és a legfinomabb divat-pipere szappanok. A bört bárszappanokmá teszik.
 Árak: **Anatherin-szájviz 50 kr., 1 flt. és 1 flt 40 kr., Anatherin fogpasta 1 flt 22 kr., Aromatikus fogpasta 35 kr., Fogpor dobozban 63 kr., Nővényiszappan 30 kr., Napraforgó-szappan 40 kr., Venus szappan 50 kr.**
 E szerek kaphatók Kőszegen: **Csacsinovits I.** és Küttel I. gyógyszerészeknél.
Orvosi elismerés.
 Tisztelt Collega ur!
 23 évig oly szájjában szenvedtem, mely néha nagyon fájdalmas és kellemetlen volt, úgy hogy gyakran még az evésben és beszédben is gátolt. Több budapesti és bécsi orvost és tanárt consultáltam a bajom miatt, de eredmény nélkül. Mióta azonban az ön méltán feldicsért **Anatherin-szájvizet** használtam, azóta teljesen megszabadultam kellemetlen bajomtól és csak azt sajnálom, hogy korábban nem alkalmaztam. Nem mulasztatom el, hogy önnek e kitűnő hatásu, szerért őszinte köszönetet mondjak.
 Öszinte tisztelője
Dr. Löwinger,
 járási orvos.
 L. Patonán.

Radeini
 legtartalomdusabb natron-lithion-savanyuforrás.
 Kipróbált gyógyszer **hugysavas diathesis** (köszvény, homokkőzűdés) továbbá a **gyomor, huzyszervek** (vese, hólyag) betegségeinél, a **légsűvek** idült **katarrhusa, haemorrhoidik** nemkülönbön a sárgaság bajai ellen.
 Dr. Garrod, Biswanger, Cantini, Ure kísérletei bizonyították hogy a **szensavas lithion** a **hugysavas** le-rakódásokat leginkább képes feloldani a homokot származnak a **radeini** savanyuviz nagy sikerei
 Üdítő italként borral vagy gyümölcsnedvekkel és cukorral vegyítve általánosan kedvelt a **radeini** viz.
Radein gyógyhely.
 Savanyuforrás és vasfürdők főleg jó hatással köszvényes bántalmaknál, huzyszervbajok, vérszegénység, nőibetegségek és gyengeségi állapotokra stb.
Olcsó elelem és tartózkodás. Prospectust
 (ingyen) a **radeini** gyógyhelyről és a savanyuviz szűküléséi illetőleg szivesen küld a **Direction des Curortes Radein** (Steiermark.)
 Mostanában gyakran fordul elő azon vissza-lés, hogy egészen más nemű kevesebb jó savanyú vizek **radeini** gyanánt hozzatnak forgalomba; figyelmeztetjük azért a t. e. közönséget hogy csupán azon üvegek tartalmának valódi **radeini** amit amelyeknek dugójába a „**Radein**” név bevéste van

Valódi Radeini savanyuviz kapható:
Waisbecker Edénél
 Kőszegen.

„Zacherlin”
A legkitűnőbb szer minden rovar ellen!
 Ez az új kitűnő specialitás bámulatos erővel és gyorsasággal kiöli a férgeket a lakásokból, konyhákból és szállókból, valamint a házi állatokról, az istállókból, üvegházi és kerti növényekről. Az igazi csakis névaláírással és védelmi jeggyel ellátott eredeti üvegen kapható. A mit pusztán papirzacskóban mérnek ki, az sohasem igazi „Zacherl-Specialitás”!
RAKTÁROK:
 Kőszegen Jánosa Gyula urnál
 „ Pollák Sándor „
 „ Unger József „
 Csepregben Feiglstok Sándor urnál
 Kis-Czelben Gayer Gyula urnál
 „ Pick Henrick urnál
 Kőrmenden Grünbaum Albert urnál
 Sárvarott Gayer Pál urnál
 Sárvarott Morocz Lajos urnál
 Szombathelyen Bertalanffy József urnál
 „ Stierling Ödön urnál
 Sz.-Gotthárdon Friedrich Jakob urnál
 „ Einbeck Károly urnál
ZACHERL J., Bécs, I. Goldschmiedgasse Nr. 2.
 A vidéken „valódi Zacherlin” ott kapható, hol „Zacherlin falragaszok” láthatók.

